

# **Finansijski izvještaji za period koji se završava 31. decembra 2023. godine i Izvještaj nezavisnog revizora**

Pošte Srpske a.d. Banja Luka

# SADRŽAJ

Odgovornost Uprave Preduzeća za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja .....	3
Izvještaj nezavisnog revizora .....	4
Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2023. godine .....	8
Izvještaj o ostalom rezultatu za period 01.01 - 31.12.2023. godine .....	9
Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine .....	10
Bilans tokova gotovine za period 01.01. - 31.12.2023. godine .....	11
Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01. - 31.12.2023. godine .....	12
1. Osnovni podaci o Preduzeću .....	13
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja .....	17
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika .....	19
4. Značajne računovodstvene procjene .....	25
5. Prihodi od pruženih usluga .....	27
6. Ostali poslovni prihodi .....	27
7. Troškovi materijala .....	28
8. Troškovi goriva i energije .....	28
9. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja .....	28
10. Troškovi proizvodnih usluga .....	29
11. Troškovi amortizacije i rezervisanja .....	30
12. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) .....	30
13. Porez na dobit .....	31
14. Zarada/(gubitak) po akciji .....	31
15. Nematerijalna sredstva .....	32
16. Nekretnine, postrojenja i oprema .....	33
17. Zalihe i dati avansi .....	35
18. Kratkoročna potraživanja .....	35
19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti .....	36
20. Kratkoročna razgraničenja .....	37
21. Kapital .....	37
22. Dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije .....	38
23. Dugoročne obaveze .....	39
24. Kratkoročne finansijske obaveze .....	40
25. Obaveze iz poslovanja .....	40
26. Obaveze za plate i naknade plata .....	40
27. Kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja .....	41
28. Vanbilansna evidencija .....	41
29. Upravljanje finansijskim rizicima .....	41
30. Transakcije sa povezanim pravnim licima .....	42
31. Poreski propisi .....	42
32. Događaji nakon datuma izvještavanja .....	43
33. Sudski sporovi .....	43
34. Usaglašavanje potraživanja i obaveza .....	43

## **Odgovornost Uprave Preduzeća za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja**

Uprava Preduzeća dužna je pripremiti godišnje finansijske izvještaje, koji daju objektivno i istinito prikaz finansijskog položaja Preduzeća, te rezultate njegovog poslovanja i gotovinskog toka u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremu godišnjih finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su im u razumnoj mjeri dostupni kako bi im omogućili očuvanje imovine Preduzeća, te sprječavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu sa važećim računovodstvenim standardima i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremu godišnjih finansijskih izvještaja na principu neograničenosti vremena poslovanja.

Uprava je dužna podnijeti na usvajanje Nadzornom odboru godišnji izvještaj Preduzeća zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, nakon čega Nadzorni odbor usvaja iste.

Finansijski izvještaji na stranama 4. do 43. su odobreni od strane rukovodstva, potvrđujući ovo, potpisuje:

Za i u ime Uprave:

Direktor Preduzeća

## Izveštaj nezavisnog revizora

---

**Grant Thornton d.o.o. Banja Luka**

Vase Pelagića 2/IV  
78 000 Banja Luka  
Republika Srpska  
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294  
F +387 51 211 501  
E [office@ba.gt.com](mailto:office@ba.gt.com)  
[www.grantthornton.ba](http://www.grantthornton.ba)

### Akcionarima privrednog društva Pošte Srpske a.d. Banja Luka

#### Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Pošte Srpske a.d. Banja Luka (u daljem tekstu "Preduzeće"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalom rezultatu, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum i napomene uz finansijske izvještaje koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Preduzeća na dan 31. decembra 2023. godine kao i rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se tada završila, u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srpskoj.

#### Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Preduzeće u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

## Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključno pitanje revizije	Primijenjene procedure revizije
<p><i>Prihodi od pruženih usluga (napomena br.5)</i></p> <p>Prihodi od pruženih usluga na domaćem i inostranom tržištu u 2023. godini iskazani su u iznosu od 86.743.812 KM i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od pismonosnih usluga.</p> <p>Usmjerili smo pažnju na provjeru tačnosti evidentiranih prihoda, način i priznavanje prihoda, povezane kontrole i obim procjena u pogledu iznosa priznavanja prihoda.</p> <p>Takođe, pitanje priznavanja prihoda smatramo bitnim jer postoji rizik od priznavanja prihoda u različitim periodima u odnosu na datum kada je usluga pružena u vezi količine i cijene ugovorenih usluga, kao i evidentiranje popusta u procesu generisanja prihoda.</p> <p>MRS pretpostavlja da postoji rizik usljed prevare u pogledu priznavanje prihoda u okviru svakog revizorskog angažmana. Fokusirali smo se na priznavanje prihoda s obzirom da postoji rizik da je Rukovodstvo namjerno precjenjivalo prihode. Pored toga postoji i rizik da Preduzeće nije evidentiralo transakcije prihoda na pravilan način. Povezane računovodstvene politike, mišljenja i procjene su prikazani u napomeni 3 priloženih finansijskih izvještaja.</p>	<p>Provjerili smo sistem internih kontrola koje je Preduzeće uspostavilo;</p> <p>Testirali smo dizajn i operativnu efikasnost kontrola nad sistemima za evidentiranje prihoda kako bi se odredio obim potrebnih testiranja;</p> <p>Sproveli smo analitičke procedure i identifikovali značajna povećanja/smanjenja u odnosu na prethodni period;</p> <p>Na bazi uzorka sproveli smo testove kontrola i testove detalja za prihode od prodaje usluga;</p> <p>Na bazi uzorka provjerili smo osnove za priznavanje prihoda od pruženih usluga, kao poštovanje definisanih uslova iz potpisanih ugovora sa kupcima, kao i provjeru priznavanja prihoda u periodu u kom su stvarno nastali;</p> <p>Na bazi uzorka stekli smo razumno uvjerenje da se popusti, ukoliko postoje, pravilno obračunavaju i evidentiraju.</p> <p>Provjerili smo dosljednost primjene politike za priznavanje prihoda tako što smo preispitali računovodstvenu politiku za različite izvore prihoda Preduzeća.</p>

## Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Preduzeća.

## Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Preduzeća;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Preduzeća da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Preduzeće prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlaštenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Jadranka Kurbalija, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka  
Banja Luka, 29. mart 2024. godine



Isidora Džombić, Direktor  
Managing Partner  
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka



Jadranka Kurbalija  
Ovlašćeni revizor  
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

## Bilans uspjeha za period 01.01. - 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
<b>Poslovni prihodi</b>			
Prihodi od prodaje robe		332.105	257.382
Prihodi od pruženih usluga	5	86.743.812	72.618.944
Ostali poslovni prihodi	6	4.776.914	4.191.817
		<b>91.852.831</b>	<b>77.068.143</b>
<b>Poslovni rashodi</b>			
Nabavna vrijednost prodate robe		(151.480)	(96.724)
Troškovi materijala	7	(2.601.551)	(2.073.236)
Troškovi goriva i energije	8	(3.088.096)	(3.023.625)
Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	9	(63.261.179)	(52.421.015)
Troškovi proizvodnih usluga	10	(11.391.830)	(9.357.083)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11	(3.692.178)	(3.928.253)
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	12	(4.535.056)	(3.484.418)
Troškovi poreza		(341.316)	(313.896)
Troškovi doprinosa		(134.026)	(99.933)
		<b>(89.196.712)</b>	<b>(74.798.183)</b>
<b>Poslovni dobitak/(gubitak)</b>		<b>2.656.119</b>	<b>2.269.960</b>
Finansijski prihodi		271.304	250.311
Finansijski rashodi		(280.160)	(218.044)
Ostali prihodi		735.170	380.767
Ostali rashodi		(315.202)	(207.422)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		5.986	12.663
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		(207.187)	(688.241)
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		86.981	99.917
Rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina		(518.388)	(172.538)
<b>Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja</b>		<b>2.434.623</b>	<b>1.727.373</b>
Porez na dobit	13	-	-
<b>Neto dobit/(gubitak)</b>		<b>2.434.623</b>	<b>1.727.373</b>
<b>Zarada po akciji</b>	14	<b>0,0628</b>	<b>0,0446</b>

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Lice ovlašteno za zastupanje

Lice sa licencom



## Izvještaj o ostalom rezultatu za period 01.01 - 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	2023. u KM	2022. u KM
Neto dobitak/(gubitak) perioda	2.434.623	1.727.373
Ostali dobici/(gubici) u periodu	514.526	538.568
<b>Ukupan dobitak/(gubitak)</b>	<b>2.949.149</b>	<b>2.265.941</b>

*Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.*

## Bilans stanja na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
<b>Stalna sredstva</b>			
Nematerijalna sredstva	15	1.496.247	1.557.322
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	74.408.860	69.230.506
		<b>75.905.107</b>	<b>70.787.828</b>
<b>Tekuća sredstva</b>			
Zalihe i dati avansi	17	1.151.448	526.804
Kratkoročna potraživanja	18	10.708.699	8.388.169
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	19	1.087.007	860.783
Porez na dodatu vrijednost		5.092	3.768
Kratkoročna razgraničenja	20	2.618.436	2.100.525
		<b>15.570.682</b>	<b>11.880.049</b>
<b>POSLOVNA AKTIVA</b>		<b>91.475.789</b>	<b>82.667.877</b>
<b>Kapital</b>	21		
Osnovni kapital		38.754.233	38.754.233
Zakonske rezerve		581	-
Revalorizacione rezerve		25.942.460	27.064.047
Gubitak iz ranijeg perioda		-	(2.254.315)
Ukupan dobitak/(gubitak) tekućeg perioda		2.960.191	2.265.939
		<b>67.657.465</b>	<b>65.829.904</b>
<b>Dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije</b>	22	<b>1.561.900</b>	<b>1.356.625</b>
<b>Dugoročne obaveze</b>	23		
Obaveze za dugoročne kredite		4.752.231	1.697.211
Ostale dugoročne obaveze		-	491.148
		<b>4.752.231</b>	<b>2.188.359</b>
<b>Kratkoročne obaveze</b>			
Kratkoročne finansijske obaveze	24	4.304.378	3.063.088
Obaveze iz poslovanja	25	6.140.744	3.585.570
Obaveze za zarade i naknade zarada	26	5.487.786	4.175.516
Druge obaveze		133.220	82.525
Porez na dodatu vrijednost		47.754	44.238
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		68.441	57.866
Kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	27	1.321.870	2.284.186
		<b>17.504.193</b>	<b>13.292.989</b>
<b>POSLOVNA PASIVA</b>		<b>91.475.789</b>	<b>82.667.877</b>
Vanbilansna evidencija	28	40.860.113	26.370.587

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

## Bilans tokova gotovine za period 01.01. - 31.12.2023. godine

	2023. u KM	2022. u KM
<b>TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI</b>		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	86.849.566	74.254.784
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i sl.	677.167	1.658.396
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	15.168.258	14.545.963
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(19.125.323)	(17.506.126)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(63.787.948)	(56.552.404)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(277.897)	(198.695)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(15.446)	(23.269)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(14.993.927)	(15.099.293)
<b>Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</b>	<b>4.494.450</b>	<b>1.079.356</b>
<b>TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA</b>		
Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	557.230	85.415
Prilivi po osnovu kamata	4.523	25.381
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja, opreme, investicionih nekretnina	(8.622.422)	(2.143.940)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava	(548.349)	-
Ostali odlivi iz aktivnosti investiranja	-	(11.762)
<b>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</b>	<b>(8.609.018)</b>	<b>(2.044.906)</b>
<b>TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA</b>		
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	5.500.000	3.500.000
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	48.054.548	40.420.747
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	3.937
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(1.245.936)	(1.511.614)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	(47.967.652)	(41.327.959)
<b>Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti finansiranja</b>	<b>4.340.960</b>	<b>1.085.111</b>
<b>NETO PRILIV/(ODLIV) GOTOVINE</b>	<b>226.392</b>	<b>119.561</b>
<b>GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA</b>	<b>860.783</b>	<b>740.234</b>
Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovina	292	2.201
Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(460)	(1.213)
<b>GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA</b>	<b>1.087.007</b>	<b>860.783</b>

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

## Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01. - 31.12.2023. godine

	Osnovni kapital	Rezerve	Revalorizaci one rezerve	Akumulirani neraspoređeni dobitak/nepokriven i (gubitak)	Ukupno
<b>Stanje na dan 31.12.2021/ 01.01.2022. godine</b>	<b>38.754.233</b>	<b>-</b>	<b>27.641.075</b>	<b>(2.254.316)</b>	<b>64.140.992</b>
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	1.727.373	<b>1.727.373</b>
Ostali ukupni rezultat za godinu	-	-	(538.567)	538.567	-
Ostale promjene	-	-	(38.461)	-	<b>(38.461)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2022/01.01.2023. godine</b>	<b>38.754.233</b>	<b>-</b>	<b>27.064.047</b>	<b>11.624</b>	<b>65.829.904</b>
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u bilansu uspjeha	-	-	-	2.434.623	<b>2.434.623</b>
Ostali ukupni rezultat za godinu	-	-	(514.526)	514.526	-
Drugi oblici raspodjele dobiti	-	581	-	(581)	-
Ostale promjene	-	-	(607.062)	-	<b>(607.062)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2023. godine</b>	<b>38.754.233</b>	<b>581</b>	<b>25.942.460</b>	<b>2.960.191</b>	<b>67.657.465</b>

*Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.*

## 1. Osnovni podaci o Preduzeću

Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka je pravni sljedbenik Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, sa p.o. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Srpskom Sarajevu, oznaka i broj upisnika suda: U/I-878/96, dana 20.12.1996. godine, Javno osnovno državno preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske sa p.o. Banja Luka upisano je na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske br. 02-1394/96 od 10.12.1996. godine (Sl. gl. RS. br. 30/96) o podjeli Jedinstvenog javnog preduzeća PTT saobraćaja Republike Srpske na JODP za Telekomunikacije Republike Srpske i JODP za poštanski saobraćaj Republike Srpske.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci oznaka i broj upisnika suda: U/I 574/98 dana 02.04.1998. godine izvršen je upis u sudski registar promjene sjedišta koje glasi: Kralja Petra I Karađorđevića br. 8. Banja Luka.

Rješenjem Osnovnog suda u Banjoj Luci, broj registarskog uložka registarskog suda: 1-10036-00, oznaka i broj upisnika suda: U/I-3216/02 od 25.12.2002. godine upisana je statusna promjena - vlasnička transformacija u skladu sa Zakonom o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) i promjena broja adrese kod Javnog osnovnog državnog preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske, Banja Luka, sa p.o. tako da će poslovati pod nazivom: Preduzeće za poštanski saobraćaj Republike Srpske, a.d. Banja Luka, Ul. Kralja Petra I Karađorđevića broj 93.

U međuvremenu vršeno je nekoliko izmjena u registraciji radi promjena u nazivu firme, usklađivanja sa nomenklaturom zanimanja, promjena lica za zastupanje i usklađivanja opštih akata sa Zakonom o privrednim društvima RS. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-001631 od 19.07.2019. godine kao lice ovlašteno za zastupanje upisan je Miladin Radović sa početkom od 09.07.2019. godine i to kao vršilac dužnosti direktora Pošta Srpske a.d. Banja Luka. Rješenjem o registraciji Okružnog privrednog suda Banja Luka broj: 057-0-Reg-19-002017 od 13.09.2019. godine Miladin Radović je ovlašteno lice za zastupanje Preduzeća i to kao direktor Pošta Srpske a.d. Banja Luka.

### Osnivači i osnivački kapital

Prema Rješenju nadležnog registarskog suda od 25.12.2002. godine kojim je izvršen upis statusne promjene - vlasnička transformacija prodajom dijela državnog kapitala prema Zakonu o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 24/98), organizovanje i usklađivanje normativnih akata sa odredbama Zakona o preduzećima ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj: 24/98) kao osnivač (Prilog uz Rješenje broj: 2. Naziv i sjedište osnivača odnosno prebivalište ulagača) upisano je:

Akcijski fond RS ad Banja Luka	25.190.566 KM ili 65% broja akcija
Vaučer ponuda	7.750.532 KM ili 20% broja akcija
PREF a.d. Banja Luka	3.875.423 KM ili 10% broja akcija
Fond za restituciju RS ad Banja Luka	1.937.712 KM ili 5% broja akcija
<b>Ukupno:</b>	<b>38.754.233 KM ili 100%</b>

Akcije su obične nominalne vrijednosti 1,00 KM po akciji. Knjigu akcionara vodi CRHOV na osnovu zaključenog ugovora, a akcije su uvrštene na slobodno berzansko tržište Banjalučke berze.

## Osnovni identifikacioni podaci

Matični broj Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske A.D. Banja Luka je: 1878182.

Šifra osnovne djelatnosti je 53.10 - Pružanje univerzalnih poštanskih usluga.

Poreski broj je: 4400959000002 , PDV broj: 400959000002.

Na osnovu obavijesti Oblasti za računovodstvo i finansije Uprava Preduzeća je donijela 01.03.2023.godine Odluku broj: 1.-794-1/23 o utvrđivanju procenta srazmjernog odbitka ulaznog PDV za 2023. godinu od 5% .

Preduzeće obavlja i poslove spoljno-trgovinskog poslovanja za svoje potrebe i potrebe trećih lica i to:

- a) Spoljno-trgovinski promet, poslovi uvoza i izvoza roba u okviru registrovane djelatnosti,
- b) Izvoz i kupovina u inostranstvu opreme, rezervnih dijelova za uvezenu opremu, reprodukcioni i drugi materijal i pribor,
- c) Usluge u spoljno-trgovinskom prometu, posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga.

Preduzeće je uskladilo opšta akta sa Zakonom o privrednim društvima od 28.12.2010. godine.

Statutom Preduzeća definisano je da Preduzeće svoju djelatnost vrši neposredno ili putem svojih organizacionih dijelova (poslovnih odnosno radnih jedinica), finansijskih organizacija i drugih privrednih subjekata koje osniva.

Dijelovi Preduzeća osnovani u cilju efikasnijeg poslovanja istog, nemaju status pravnog lica.

## Normativna osnova

Saglasno odredbama člana 442. stav 3. Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 127/08 i 58/09) i člana 1;, 2;, 5: i 54. Zakona o javnim preduzećima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 75/04), Skupština akcionara Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka, na sjednici održanoj dana 28.12.2010. godine, donijela je Statut Preduzeća za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka (zaveden pod brojem: 1.-4882-3/10 i datumom 28.12.2010. godine).

Djelatnost poštanskog saobraćaja regulisana je Zakonom o poštanskim uslugama Republike Srpske (Sl.gl. RS 30/10 i 38/10). Tehnološki proces obavljanja poštanskog saobraćaja regulisan je pravilnicima o platnom prometu, uputničkom prometu, paketskom prometu.

## Organizacija Preduzeća

Organizacija Preduzeća uređuje se posebnim pravilnikom. Pravilnikom o organizaciji rada u Preduzeću za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka uređuje se: tehničko-tehnološka podjela rada u Preduzeću, principi organizacije rada u Preduzeću, kriteriji za organizovanje tehničko-tehnoloških, saobraćajnih i radnih cjelina, kao oblika unutrašnje organizacije Preduzeća, organizacija i djelokrug rada, odnosno poslovi koji se obavljaju u organizacionim dijelovima Preduzeća, organizacija rukovođenja, subordinacije i koordinacije procesa rada, raspored funkcija u organizaciji, uslovi i postupak za promjenu organizacije rada u Preduzeću i druga pitanja od značaja za organizaciju rada.

Prema odredbama Pravilnika, za obavljanje tehničko-tehnoloških poslova iz djelatnosti Preduzeća, kojima se obezbjeđuje uredno i neprekidno odvijanje poštanskog saobraćaja i funkcionisanje Preduzeća kao jedinstvenog poslovnog i pravnog subjekta, utvrđeni su organizacioni dijelovi Preduzeća:

1. Uprava Preduzeća
2. Direkcija Preduzeća
3. Radne jedinice Preduzeća

Upravu Preduzeća čine: direktor i izvršni direktori.

Prema odredbama Pravilnika, za obavljanje tehničko-tehnoloških poslova koncepcijska osnova i opšti prilaz, sa ekonomsko-tehnološkog stanovišta proizvodnje i pružanja usluga, institucionalnom djelovanju i uticaju na poštanski sistem kao javne funkcije, konvencije, aranžmani, bilateralni sporazumi i drugo,

međunarodne poštanske regulative, opredjeljuju i integrišu sljedeće poslovne oblasti u Direkciji Preduzeća:

1. Oblast poštanskog saobraćaja,
2. Oblast finansijskih usluga,
3. Oblast informaciono-komunikacionih tehnologija i razvoja,
4. Oblast računovodstva i finansija,
5. Oblast investicija i nabavki,
6. Oblast prodaje i marketinga,
7. Oblast pravnih, opštih i poslova ljudskih resursa.

Osim gore navedenih oblasti u Preduzeću u sklopu Uprave Preduzeća djeluju:

1. Odjeljenje interne revizije,
2. Služba za logistiku,
3. Služba unutrašnje kontrole i
4. Služba za međunarodnu i poštansku saradnju i

Radne jedinice, kao dijelovi Preduzeća, organizuju se kao tehničko-tehnološke, saobraćajne i radne cjeline za vršenje poslova iz djelatnosti Preduzeća na određenom području ili cijelom području Republike Srpske, Distrikta Brčko-BiH. I to:

1. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Banja Luka,
2. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Prijedor,
3. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Doboj,
4. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Brčko,
5. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Bijeljina,
6. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Zvornik,
7. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Sokolac,
8. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Foča,
9. Radna jedinica za poštanski saobraćaj Trebinje,

Pored nabrojanih Radnih jedinica poštanskog saobraćaja u Preduzeću je organizovana i specijalizovana Radna jedinica poštansko-saobraćajni centar Banja Luka.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u Preduzeću za poštanski saobraćaj Republike Srpske a.d. Banja Luka od 23.02.2021. godine, broj:1.- 477/21, prema članu 1., uređuju se osnovi (kriterijumi) za utvrđivanje radnih mjesta u Preduzeću, pojam radnog mjesta, stepen složenosti poslova koji se obavljaju na radnom mjestu, uslova za vršenje poslova, popis poslova, osnovi za utvrđivanje potrebnog broja radnika za vršenje poslova radnog mjesta.

Dijelovi Preduzeća osnovani u cilju efikasnijeg poslovanja istog, nemaju status pravnog lica.

**Organi Preduzeća** prema Statutu su: Skupština akcionara, Nadzorni odbor i Uprava.

Odlukom Skupštine akcionara Preduzeća broj 1.-1901-3/21 od 09.07.2021. godine imenovani su članovi Nadzornog odbora Preduzeća.

1. Marko Mihajlović, diplomirani inženjer elektrotehnike i računovodstva – specijalista, iz Bijeljine,
2. Neven Stanić, magistar međunarodnih odnosa iz Banja Luke,
3. Dragana Dubajić, master inženjer elektrotehnike i računovodstva iz Bijeljine,
4. Boris Dmitrašinović, diplomirani ekonomista iz Banja Luke, i
5. Aleksandar Vrhovac, master prava iz Banja Luke.

Uprava Preduzeća na 31. decembar 2023. godine

1. Miladin Radović, diplomirani inženjer saobraćaja, direktor Preduzeća,
2. Milenko Vučeta, diplomirani inženjer saobraćaja – izvršni direktor za poštanske i šalterske poslove,
3. Zoran Protić, diplomirani inženjer elektrotehnike – izvršni direktor za informaciono-komunikacione tehnologije, razvoj, prodaju i marketing,
4. Snježana Martić, diplomirani inženjer saobraćaja – izvršni direktor za pravne, opšte poslove, ljudske resurse i investicije,
5. Zoran Vujmilović, diplomirani ekonomista – izvršni direktor za ekonomske i računovodstvene poslove

Odbor za reviziju na dan 31. decembra 2023. godine:

1. Vesna Petković, diplomirani ekonomista iz Banja Luke,
2. Jelena Zorić, diplomirani ekonomista iz Banja Luke,
3. Igor Predojević, diplomirani ekonomista iz Banja Luka

Statutom Preduzeća definisane su nadležnosti pojedinačno za svaki od navedenih organa Preduzeća.

Prema podacima Oblasiti za pravne poslove i ljudske resurse Preduzeća broj zaposlenih na dan 31. decembra 2023. godine je 2.624 od čega 2.455 sa ugovorom o radu na neodređeno, 142 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 27 radnika je na probnom radu, dok je u uporednom periodu 2022. godine bilo zaposleno 2.500 radnika, od čega 2.401 sa ugovorom o radu na neodređeno, 50 sa ugovorom o radu na određeno vrijeme i 49 radnika je na probnom radu.



## 2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

### Izjava o usaglašenosti

Priloženi finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Preduzeća i sastavljeni su u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. Glasnik RS br. 94/15, 78/20), odnosno sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srpskoj.

### Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 59/22 i 129/22).

### Uporedni finansijske informacije

Preduzeće je uporedne podatke u priloženim finansijskim izvještajima prikazalo podatke za 2022. godinu.

### Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji Preduzeća su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama (napomena nekretnine, postrojenja i oprema).

### Valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

### Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Preduzeća sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Na dan 31. decembra 2023. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su veće od njegovih tekućih sredstava za 1.933.511 KM. Ovaj indikator ukazuje na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Preduzeća u toku redovnih operativnih aktivnosti kroz naplatu potraživanja u dogovorenim rokovima i iznosima.

Načelom stalnosti poslovanja (MRS 1 Paragraf 25 i 26) je definisano da pri „pripremi finansijskih izvještaja, rukovodstvo procjenjuje sposobnost entiteta da nastavi da trajno posluje u smislu stalnosti poslovanja.“ Period koji se analizira je neograničen, ali u procjeni stalnosti poslovanja rukovodstvo uzima sve dostupne informacije o budućnosti za najmanje dvanaest mjeseci od kraja izvještajnog perioda. Pošte Srpske su sačinile i usvojile plan rada što je dokaz namjere i plana Uprave Preduzeća da će poslovanje biti nastavljeno u budućem periodu.

Pošte Srpske predstavljaju Preduzeće od strateškog interesa za Republiku Srpsku. Značaj i ulogu Pošta Srpske prepoznala je Vlada Republike Srpske i Narodna skupština, te je u decembru 2023. godine odobrila subvenciju za sufinansiranje neprofitabilnih pošta, koje posluju u rubnim i ruralnim područjima Republike Srpske, a koja su ekonomski nedovoljno razvijene.

U skladu sa gore navedenim, i strateški značaj Preduzeća za poštanski saobraćaj, Uprava smatra da preuzima sve neophodne mjere vezane za normalno i kontinuirano obavljanje operativnih aktivnosti i da je stoga primjena načela stalnosti poslovanja validno primjenjena u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima.

### Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sledeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Dopune klasifikacije obaveza (1. januar 2023. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objelodanjivanje računovodstvenih politika – Dopune (1. januar 2023. godine);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ Dopuna definicije računovodstvenih procjena (1. januar 2023. godine);
- MRS 12 „Porez na dobit“ – Odloženi porez povezani sa sredstvima i obavezama nastalim iz pojedinačnih transakcija (1. januar 2023. godine);
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Dopune (1. januar 2023. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Preduzeća.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izvještaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopune aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Rukovodstvo Preduzeća je izabralo da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Rukovodstvo predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Preduzeća u periodu inicijalne primjene.

### 3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

#### Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda. Uzimaju se u obzir svi prihodi i svi rashodi datog obračunskog perioda bez obzira na momenat naplate prihoda i momenata plaćanja po osnovu rashoda.

#### Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,95583	1,95583
USD	1,76998	1,83370

#### Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

#### Porezi

##### Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Preduzeća. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povrat poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjeње poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

## Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Tekuća poreska sredstva i obaveze za tekuću i prethodnu godinu vrednovana su u iznosu za koji se očekuje da će biti vraćen odnosno plaćen nadležnim poreskim organima. Primjenjene poreske stope, korištene pri obračunu tekućih poreskih sredstava i obaveza, su propisane poreskim propisima primjenljivim na dan ili nakon datuma bilansa stanja.

## Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Preduzeće je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Preduzeće je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

## Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva se priznaju samo kada je vjerovatno da će od tog sredstva priticati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost sredstava pouzdano mjerljiva, a obuhvataju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostala nematerijalna sredstva, kao i kupovinom stečeni goodwill.

Nematerijalna sredstva se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Nematerijalna sredstva se amortizuju u toku korisnog vijeka pri čemu se primjenjuje proporcionalni metod amortizacije. Amortizacione stope se kreću u rasponu 6,67-33,33%.

## **Nekretnine, postrojenja i oprema**

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

U nekretnine, postrojenja i opremu spadaju: zemljišta, građevinski objekti, postrojenja i oprema, investicione nekretnine, sredstva u pripremi, avansi za nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicione imovine uvećava se za naknadne troškove po osnovu troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uslovom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja nekretnine, naknadno vrednovanje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se metodom revalorizacije.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

<b>Naziv</b>	<b>stope %</b>
Nematerijalna sredstva	6,67 – 20%
Građevinski objekti	1,25 – 5%
Računari i ostala računarska oprema	13 – 50%
Namještaj	10 – 20%
Putnički automobili	15,5%
Teretni automobili	14,3%
Ostala transportna sredstva	11-16,5%
Mopedi	14 – 33,33%
Klime	16,5%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

## **Sredstva kulture**

U sredstva kulture spadaju: sredstva kulture, sredstva kulture u pripremi i avansi za sredstva kulture. U momentu nabavke sredstva kulture se vrednuju po nabavnoj cijeni, izuzev Stalne zbirke koja se vrednuje po procijenjenoj (umjetničkoj) vrijednosti.

## **Ostali dugoročni finansijski plasmani**

U ostale dugoročne finansijske plasmane spadaju: dugoročni krediti u zemlji i ostali dugoročni finansijski plasmani. Preduzeće utvrđuje klasifikaciju finansijskih plasmana prilikom inicijalnog priznavanja prema ugovorenim odredbama.

## **Zalihe i dati avansi**

U zalihe spadaju: zalihe materijala, zalihe robe i dati avansi. Zalihe materijala, rezervnih dijelova, inventara sa jednokratnim otpisom i robe procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti, koja obuhvata fakturnu vrijednost dobavljača i zavisne troškove nabavke.

Obračun izlaza zaliha materijala i rezervnih dijelova, sitnog inventara i robe vrši se po prosječnoj nabavnoj cijeni.

U slučaju smanjenja upotrebne vrijednosti zaliha za iznos stvarno nastalog i dokumentovanog smanjenja vrijednosti vrši se otpis zaliha na teret rashoda.

## **Sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju**

U sredstva klasifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju spadaju: stalna sredstva namijenjena za prodaju i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji.

Stalna sredstva namijenjena prodaji su nabavljene nekretnine, postrojenja i oprema radi prodaje, a vrednuju se po nabavnoj vrijednosti.

Sredstva poslovanja koja se obustavlja su nematerijalna sredstva, nekretnine, postrojenja i oprema dijela preduzeća čije se poslovanje obustavlja. Ova sredstva se vrednuju po sadašnjoj (neotpisanoj) vrijednosti.

Ako se sa stalne imovine prenose sredstva na sredstva namijenjena prodaji, vrijednuju se po nižoj vrijednosti između knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Ako početna vrijednost ovih sredstava ne odgovara tržišnoj cijeni umanjenoj za troškove prodaje vrši se procjenjivanje po poštenoj fer vrijednosti.

## **Umanjenje vrijednosti imovine**

Na dan svakog bilansa stanja, Preduzeće preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknativi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknativi iznos pojedinog sredstva, Preduzeće procjenjuje nadoknativi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknativa vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje

vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadiivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

## **Finansijski instrumenti**

### **Klasifikacija finansijskih instrumenata**

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Rukovodstvo Preduzeća utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Preduzeće klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

### **Metod efektivne kamate**

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskontuje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

### **Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava**

Na dan svakog bilansa stanja Preduzeće procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvredjenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procijenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvredjenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

### **Kredit (zajmovi) i potraživanja**

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu, klasifikuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Kredit (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvredjenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

## Potraživanja

Potraživanja od prodaje i druga potraživanja obuhvataju: potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga kratkoročna potraživanja i porez na dodatu vrijednost.

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Potraživanja u stranoj valuti vrijednuju se po srednjem kursu na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda. Preduzeće kvartalno vrši procjenu naplativosti potraživanja i utvrđuje očekivane kreditne gubitke.

## Kratkoročni finansijski plasmani

U kratkoročne finansijske plasmane spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koji dopijeva za naplatu do godinu dana i ostali kratkoročni finansijski plasmani.

Kratkoročni finansijski plasmani od dužnika u stečaju kao i plasmani koji nisu naplaćeni za godinu dana od dana dospjeća indirektno se otpisuju na teret ostalih rashoda.

## Gotovina i ekvivalenti gotovine

U gotovinu i ekvivalente gotovine spadaju: gotovinski ekvivalenti – hartije od vrijednosti, poslovni računi, izdvojena sredstva, akreditivi, blagajna, ostala novčana sredstva i novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrijednost umanjena.

Hartije od vrijednosti, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa. Pozitivne kursne razlike evidentiraju se u korist finansijskih prihoda a negativne na teret finansijskih rashoda.

## Dugoročne obaveze

U dugoročne obaveze spadaju: obaveze koje se mogu konvertovati u kapital, dugoročni krediti u zemlji i ostale dugoročne obaveze.

Dugoročne obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Dugoročne obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.

## Kratkoročne finansijske obaveze

U kratkoročne finansijske obaveze spadaju: kratkoročni krediti u zemlji, dio dugoročnih kredita koje dopijevaju za plaćanje do jedne godine, kratkoročne obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale kratkoročne finansijske obaveze.

Kratkoročne finansijske obaveze u nacionalnoj valuti iskazuju se u nominalnoj neisplaćenoj vrijednosti a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu strane valute na dan bilansa ili po kursu ugovorenom sa kreditorom. Kratkoročne finansijske obaveze sa valutnom klauzulom vrednuju se takođe po srednjem kursu na dan bilansa valute utvrđene valutnom klauzulom.



## Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

U obaveze prema dobavljačima i druge obaveze spadaju: obaveze iz poslovanja, obaveze iz specifičnih poslova, obaveze po osnovu zarada i naknada zarada, druge obaveze, osim obaveze za učešće u dobitku i obaveze za porez na dodatu vrijednost.

Obaveze iz poslovanja u nacionalnoj valuti iskazuju se u neplaćenom iznosu a u stranoj valuti iskazuju se po srednjem kursu na dan bilansa.

Obaveze za porez na dodatu vrijednost odnose se na obračunat porez na dodatu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodatu vrijednost od strane dobavljača i po osnovu uvoza i nije plaćen fiskusu.

## Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja

U kratkoročna razgraničenja i rezervisanja spadaju: unaprijed obračunati rashodi perioda, obračunati prihodi budućeg perioda, razgraničeni zavisni troškovi nabavke, odloženi prihodi i primljene donacije, razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja i ostala kratkoročna razgraničenja.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po osnovu utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

## Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

## 4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Preduzeća da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procijenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

### a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Preduzeće procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Preduzeća se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih

procijena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

#### **b) Umanjenje vrijednosti imovine**

Na dan bilansa stanja, Preduzeće vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

#### **c) Ispravka vrijednosti potraživanja**

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procijenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezane za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

#### **d) Rezervisanja**

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeraivanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Preduzeća donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Uslijed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada rukovodstvo Preduzeća dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

Dugoročna rezervisanja predstavljaju obaveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- rezervisanja za troškove restruktuiranja,
- rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, i
- ostala rezervisanja za vjerovatne troškove.

Ova rezervisanja Preduzeće procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezervisanje. Neiskorištena dugoročna rezervisanja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

## 5. Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od pruženih usluga na domaćem tržištu	85.604.076	71.507.907
Prihodi od pruženih usluga na inostranom tržištu	1.139.736	1.111.037
<b>Ukupno prihodi od pruženih usluga:</b>	<b>86.743.812</b>	<b>72.618.944</b>

Prihodi od pružanja usluga u 2023. godini u iznosu 86.743.812 (u 2022. godini u iznosu od 72.618.944 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od pruženih usluga na domaćem tržištu u iznosu od 85.604.076 KM i obuhvataju prihode od pismonosnih usluga, prihode od finansijskih usluga i prihode od prodaje poštanskih maraka. Ova vrsta prihoda u odnosu na 2022. godinu je veća za 14.096.169 KM, a razlog povećanja je povećan broj izvršenih usluga i sklopljenih ugovora sa korisnicima poštanskih usluga i povećanje cijena platnog prometa i poštanskih usluga.

Cijene za obavljanje usluga su utvrđene tarifom na koje daje saglasnost Vlada RS. Nadzorni odbor Preduzeća je dana 04.08.2022. godine donio Odluku o usvajanju Cjenovnika usluga „Pošta Srpske“, a Vlada Republike Srpske je na dio Cjenovnika koje se odnosi na rezervisane poštanske usluge dala saglasnost Odlukom broj 04/1-012-2-3298/22 od 09.09.2022. godine. Cjenovnik rezervisanih poštanskih usluga objavljen je u Službenom glasniku 23.09.2022. godine (Sl.glasnik RS 94/22) i isti se i primjenjuje od 01.10.2022. godine. Nadzorni odbor Preduzeća je dana 20.04.2023. godine donio odluku o izmjeni Cjenovnika „Pošta Srpske“ broj 1.-1803-13/22, na dio Cjenovnika koji se odnosi na prenos jedne riječi telegrama za I zonu (Srbiju i Crnu Goru), a dana 27.04.2023. godine Nadzorni odbor Preduzeća je donio Odluku o izmjeni Cjenovnika „Pošta Srpske“ u dijelu „Dopunske poštanske usluge“. Navedene izmjene se primjenjuju od 01.05.2023.godine. Dalje, Odlukom broj 1.1803-15/22 od 20.06.2023. Nadzorni odbor vrši izmjenju Cjenovnika u dijelu „2.7. Finansijske usluge“ tačka 2.7.1.1. Uplate na šalterima i ta izmjena se primjenjuje od 01.07.2023. Zadnju izmjenju Cjenovnika u 2023. godini, Nadzorni odbor je usvojio dana 22.09.2023. (Odluka br. 1.1803-16/22) i to u dijelu I 2. – Unutrašnji poštanski saobraćaj-Nerezervisane usluge u stavu 2.6.1.2. pošiljka Brze pošte-EMS i u stavu 2.6.1.3. pošiljka Biz ekspres. Ove izmjene Cjenovnika su se primjenjivale od 01.10.2023. godine.

## 6. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od donacija	-	84.734
Prihod od zakupnina	2.314.828	2.318.168
Prihod od dotacija – refundacija bolovanja	1.389.486	590.445
Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja	1.072.600	1.198.470
<b>Ukupno ostali poslovni prihodi:</b>	<b>4.776.914</b>	<b>4.191.817</b>

Ostali poslovni prihodi u 2023. godini iznose 4.776.914 KM (u 2022. godini iznose 4.191.817 KM) i odnose se na prihode od zakupnina, prihode iz namjenskih izvora finansiranja i prihod od dotacija – refundacija bolovanja.

Prihodi iz namjenskih izvora finansiranja u 2023. godini u iznosu od 1.072.600 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.198.470 KM) se najvećim dijelom, u iznosu od 1.000.000 KM, odnose na subvencije za sufinansiranje neprofitabilnih pošta.

Prihod od zakupnina u 2023. godini je prikazan u narednoj tabeli:

<b>Prihod od zakupnina</b>	<b>2023. u KM</b>	<b>2022. u KM</b>
Prihod od zakupnina objekata	1.983.262	1.994.036
Prihod od zakupnina zemljišta	30.510	43.010
Ostali prihod od zakupnina	301.056	281.122
<b>Ukupno prihod od zakupnina:</b>	<b>2.314.828</b>	<b>2.318.168</b>

## 7. Troškovi materijala

<b>Troškovi materijala</b>	<b>2023. u KM</b>	<b>2022. u KM</b>
Troškovi režijskog materijala	2.601.551	2.073.236
<b>Ukupno troškovi materijala:</b>	<b>2.601.551</b>	<b>2.073.236</b>

## 8. Troškovi goriva i energije

<b>Troškovi goriva i energije</b>	<b>2023. u KM</b>	<b>2022. u KM</b>
Troškovi goriva i energije	3.088.096	3.023.625
<b>Ukupno troškovi goriva i energije:</b>	<b>3.088.096</b>	<b>3.023.625</b>

## 9. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

<b>Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja</b>	<b>2023. u KM</b>	<b>2022. u KM</b>
Troškovi bruto zarada	39.965.175	33.193.922
Troškovi bruto naknada zarada	9.399.486	7.826.470
Troškovi regresa za godišnji odmor	2.612.666	2.335.923
Troškovi naknada za topli obrok	8.477.736	7.674.560
Troškovi bruto naknada članovima odbora	71.964	71.964
Pomoć zaposlenima	209.607	148.164
Troškovi službenog putovanja	66.939	58.723
Troškovi prevoza radnika	707.068	638.216
Troškovi za DPF – na teret radnika	78.274	79.396
Troškovi za DPF – na teret poslodavca	110.476	116.095

<b>Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja</b>	<b>2023. u KM</b>	<b>2022. u KM</b>
Troškovi paušala za mopede	267.692	259.915
Troškovi naknada sindikalnim predstavnicima	17.144	17.667
Troškovi ostalih ličnih primanja	1.276.952	-
<b>Ukupno troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja:</b>	<b>63.261.179</b>	<b>52.421.015</b>

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja u 2023. godini iznose 63.261.179 KM i veći su za 10.840.164 KM u odnosu na prošlu godinu (u 2022. godini iznos od 52.421.015 KM). Navedeno povećanje je nastalo jer je Preduzeće povećalo plate radnicima, isplatilo zimnicu i počelo sa isplatom pomoći zaposlenima u slučaju rođenja djeteta.

## 10. Troškovi proizvodnih usluga

<b>Troškovi proizvodnih usluga</b>	<b>2023. u KM</b>	<b>2022. u KM</b>
Troškovi transportnih usluga	393.459	356.075
Troškovi usluga održavanja	2.503.890	1.858.497
Troškovi zakupa	582.762	697.322
Troškovi reklame i propaganda	187.597	150.807
Troškovi ostalih usluga	7.724.122	6.294.382
<b>Ukupno troškovi proizvodnih usluga:</b>	<b>11.391.830</b>	<b>9.357.083</b>

Troškovi proizvodnih usluga u 2023. Godini iznose 11.391.830 KM (u 2022. Godini iznose 9.357.083 KM) i najvećim dijelom se odnose na troškove usluga održavanja (u iznosu od 2.503.890 KM) i troškove ostalih usluga (u iznosu od 7.724.122 KM). Troškovi usluga održavanja u 2023. Godini u iznosu od 2.503.890 KM (u 2022. Godini u iznosu od 1.858.497 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove redovnog održavanja osnovnih sredstava u iznosu od 797.327 KM, na troškove održavanja softvera u iznosu od 1.018.989 KM i ostale. Troškovi ostalih usluga u 2023. Godini u iznosu od 7.724.122 KM (u 2022. Godini u iznosu od 6.294.382 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove međuoperatorske razmjene pismonosnih pošiljaka u iznosu od 7.336.268 KM.

## 11. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2023. u KM	2022. u KM
<b>Troškovi amortizacije:</b>		
Troškovi amortizacije nematerijalnih sredstava (napomena 15)	330.235	207.908
Troškovi amortizacije materijalnih sredstava (napomena 16)	3.222.895	3.204.594
	<b>3.553.130</b>	<b>3.412.502</b>
<b>Troškovi rezervisanja (napomena 22):</b>		
Troškovi rezervisanja za odlazak u penziju	139.048	369.769
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	-	145.982
	<b>139.048</b>	<b>515.751</b>
<b>Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:</b>	<b>3.692.178</b>	<b>3.928.253</b>

Troškovi amortizacije i rezervisanja u 2023. godini iznose 3.692.178 KM (u 2022. godini iznose 3.928.253 KM) i odnose se na troškove amortizacija i na troškove rezervisanja. Troškovi amortizacije u iznosu od 3.553.130 KM (u 2022. godini u iznosu od 3.412.502 KM) odnose se na amortizaciju nematerijalnih sredstava, amortizaciju građevinskih objekata i amortizaciju opreme.

## 12. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi platnog prometa	2.605.327	1.781.592
Troškovi premije osiguranja	466.439	464.009
Troškovi neproizvodnih usluga (licence, advokatske usluge, usluge čišćenja itd.)	759.375	645.916
Troškovi članarina	383.592	334.980
Troškovi reprezentacije	65.187	63.075
Ostali nematerijalni troškovi	255.136	194.846
<b>Ukupno nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa):</b>	<b>4.535.056</b>	<b>3.484.418</b>

Nematerijalni troškovi u 2023. godini u iznosu od 4.535.056 KM (u 2022. godini u iznosu od 3.484.418 KM) najvećim dijelom se odnose na troškove platnog prometa u iznosu od 2.605.327 KM (u 2022. godini u iznosu od 1.781.592 KM), te na troškove neproizvodnih usluga, troškove premija osiguranja, troškove članarina, troškove reprezentacije i ostale nematerijalne troškove.

### 13. Porez na dobit

<b>Porez na dobit</b>	<b>2023. u KM</b>	<b>2022. u KM</b>
Dobitak/(gubitak) prije oporezivanja	2.434.623	1.727.373
Korekcija za poreske svrhe	925.941	(182.457)
Poreski dobitak/(gubitak)	3.360.564	1.544.916
Preneseni poreski gubitak	(3.360.564)	(1.544.916)
Neto poreska osnovica	-	-
<b>Ukupno tekući porez na dobit:</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

### 14. Zarada/(gubitak) po akciji

<b>Zarada/(gubitak) po akciji</b>	<b>2023. u KM</b>	<b>2022. u KM</b>
Dobitak/(gubitak) obračunskog perioda	2.434.623	1.727.373
Prosječan ponderisani broj akcija	38.754.233	38.754.233
<b>Ukupno zarada/(gubitak) po akciji:</b>	<b>0,0628</b>	<b>0,0446</b>

## 15. Nematerijalna sredstva

	Ostala nematerijalna sredstva	Avansi i nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
<b>NABAVNA VRIJEDNOST</b>			
<b>Stanje na dan 01.01.2022. godine</b>	<b>2.778.333</b>	<b>381.502</b>	<b>3.159.835</b>
Nabavka	-	240.257	<b>240.257</b>
Prenos sa materijalnih sredstava na nematerijalna sredstva	411.936	-	<b>411.936</b>
Prenos sa nematerijalnih na materijalna sredstva	-	(336.384)	<b>(336.384)</b>
Otpis i rashodovanje	(81.386)	-	<b>(81.386)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2022/01.01.2023. godine</b>	<b>3.108.883</b>	<b>285.375</b>	<b>3.394.258</b>
Nabavka	-	234.365	<b>234.365</b>
Prenos sa materijalnih sredstava na nematerijalna sredstva	450.054	-	<b>450.054</b>
Prenos sa nematerijalnih na materijalna sredstva	-	(219.148)	<b>(219.148)</b>
Isknjižavanje po popisu	(86.934)	(196.109)	<b>(283.043)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2023. godine</b>	<b>3.472.003</b>	<b>104.483</b>	<b>3.576.486</b>
<b>ISPRAVKA VRIJEDNOSTI</b>			
<b>Stanje na dan 01.01.2022. godine</b>	<b>1.691.923</b>	-	<b>1.691.923</b>
Amortizacija	207.907	-	<b>207.907</b>
Prodaja u periodu i isknjižavanje po popisu	(62.894)	-	<b>(62.894)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2022/01.01.2023. godine</b>	<b>1.836.936</b>	-	<b>1.836.936</b>
Amortizacija	330.236	-	<b>330.236</b>
Prodaja u periodu i isknjižavanje po popisu	(86.934)	-	<b>(86.934)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2023. godine</b>	<b>2.080.238</b>	-	<b>2.080.238</b>
<b>SADAŠNJA VRIJEDNOST</b>			
<b>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine</b>	<b>1.271.947</b>	<b>285.375</b>	<b>1.557.322</b>
<b>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine</b>	<b>1.391.765</b>	<b>104.483</b>	<b>1.496.248</b>

U toku 2023. godine izvršena je nabavka nematerijalnih sredstava u iznosu od 450.054 KM, a radi se o nabavci licenci.

Po popisu sa 31. decembrom 2023. godine izvršeno je isknjižavanje nematerijalnih sredstava nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti u iznosu od 86.934 KM (licence) i nematerijalno sredstvo u pripremi E-pošta u iznosu od 196.109 KM.



## 16. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Sredstva kulture	Avansi i NPO u pripremi	Ukupno
<b>NABAVNA VRIJEDNOST</b>						
<b>Stanje na dan 01.01.2022. godine</b>	<b>16.297.959</b>	<b>85.382.912</b>	<b>28.512.722</b>	<b>554.693</b>	<b>1.068.683</b>	<b>131.816.969</b>
Nabavka u toku perioda	-	-	-	-	2.462.363	<b>2.462.363</b>
Povećanje po popisu	41.991	29.250	390	12.663	-	<b>84.294</b>
Aktiviranje	-	220.234	1.997.413	-	(2.217.647)	-
Usaglašavanje po popisu	(13.560)	7.803	-	-	-	<b>(5.757)</b>
Prenos sa nematerijalnih na materijalna sredstva	-	-	-	-	336.384	<b>336.384</b>
Prenos sa materijalnih sredstava na nematerijalna sredstva	-	-	-	-	(411.936)	<b>(411.936)</b>
Otpis i rashodovanje	(22.536)	(255.058)	(2.007.531)	-	(619.344)	<b>(2.904.469)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2022/01.01.2023. godine</b>	<b>16.303.854</b>	<b>85.385.141</b>	<b>28.502.994</b>	<b>567.356</b>	<b>618.503</b>	<b>131.377.848</b>
Nabavka u toku perioda	-	-	-	5.986	9.064.753	<b>9.070.739</b>
Povećanje po popisu	132.444	357.898	334	-	-	<b>490.676</b>
Aktiviranje	-	933.251	2.376.164	-	(3.309.415)	-
Isknjižavanje/rashod po popisu	(107.210)	(18.836)	(1.049.547)	-	(55.616)	<b>(1.231.209)</b>
Prenos sa nematerijalnih na materijalna sredstva	-	-	-	-	219.148	<b>219.148</b>
Prenos sa materijalnih sredstava na nematerijalna sredstva	-	-	-	-	(450.054)	<b>(450.054)</b>
Prodaja	(7.170)	(1.466.122)	-	-	-	<b>(1.473.292)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2023.</b>	<b>16.321.918</b>	<b>85.191.332</b>	<b>29.829.945</b>	<b>573.342</b>	<b>6.087.319</b>	<b>138.003.856</b>
<b>ISPRAVKA VRIJEDNOSTI</b>						
<b>Stanje na dan 01.01.2022. godine</b>	-	<b>39.476.301</b>	<b>21.523.093</b>	-	<b>7.461</b>	<b>61.006.855</b>
Amortizacija	-	1.083.738	2.119.716	-	-	<b>3.203.454</b>
Usklađivanje	-	1.140	-	-	-	<b>1.140</b>
Rashodovanje	-	(114.017)	(1.950.090)	-	-	<b>(2.064.107)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2022/01.01.2023. godine</b>	-	<b>40.447.162</b>	<b>21.692.719</b>	-	<b>7.461</b>	<b>62.147.342</b>
Amortizacija	-	1.081.277	2.141.618	-	-	<b>3.222.895</b>
Rashodovanje	-	(2.400)	(1.007.709)	-	-	<b>(1.010.109)</b>
Prodaja	-	(765.132)	-	-	-	<b>(765.132)</b>
<b>Stanje na dan 31.12.2023.</b>	-	<b>40.760.907</b>	<b>22.826.628</b>	-	<b>7.461</b>	<b>63.594.996</b>
<b>SADAŠNJA VRIJEDNOST</b>						
<b>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine</b>	<b>16.303.854</b>	<b>44.937.979</b>	<b>6.810.275</b>	<b>567.356</b>	<b>611.042</b>	<b>69.230.506</b>
<b>Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine</b>	<b>16.321.918</b>	<b>44.430.425</b>	<b>7.003.317</b>	<b>573.342</b>	<b>6.079.858</b>	<b>74.408.860</b>

Sadašnja vrijednost na dan 31. decembra 2023. godine nekretnina, postrojenja i opreme iznosi 74.408.860 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 69.230.506 KM).

Povećanje na zemljištu u 2023. godini u iznosu od 132.444 KM (Zemljište Bronzani Majdan, Donji Vrbjani, Novoselija, Trn i Aleksandrovac) odnosi na usklađivanje površina po popisu i uknjižavanje zemljišta za koje Preduzeće ima vlasničke dokumente, a ista se nisu nalazila u Poslovnim knjigama Preduzeća ranije.

Prema podacima Oblasti za pravne poslove Preduzeća, u čijem je domenu nadležnosti rješavanje ovih pitanja, na dan 31. decembra 2023. godine Preduzeće posjeduju vlasničku dokumentaciju za 86,63% nepokretnosti, dok se za 13,37% nepokretnosti još uvijek vode aktivnosti oko uknjižavanja i obezbjeđivanja vlasničke dokumentacije.

Isknjižavanje zemljišta u 2023. godini je vršeno radi prodaje zemljišta u iznosu od 7.170 KM (Zemljište Šibovi) i isknjižavanja po popisu u iznosu od 107.210 KM (Zemljište Šibovska i Dobojski) sa 31. decembrom 2023. godine, odnosno usklađivanje stanja i kvadratura u Poslovnim knjigama sa evidencijama u zemljišnim knjigama.

U oktobru 2023. godine Preduzeće je kupilo poslovne objekte sa pripadajućim zemljištem upisane u ZK uložak broj 253 k.o. Glamočani označenog kao k.č. 632/0, 633/1 i 634/3 od firme X express d.o.o. Banja Luka za 5.500.000 KM. Površina zemljišta na kojem se nalaze dva objekta iznosi 17.880m<sup>2</sup>. Prvi objekat je ukupne površine 7.164 m<sup>2</sup> na tri etaže (prizemlje, I sprat i II sprat), odnosno 7.092,86 m<sup>2</sup> korisne površine. Drugi objekat je ukupne površine 263 m<sup>2</sup> u kojem se nalazi kotlovnica i prostor za autoradionu. Navedeni objekat je izgrađen 2000. godine. Objekat je kupljen s namjerom da se prilagodi potrebama Sorting centra u koji će biti smješteni glavni poštanski centar, izmjenična pošta, pošta carinjenja, carinski referat Banja Luka, trezor, odjeljenje transporta, hibridna pošta, halo centar, depo poštanskih vrijednosti, autoradiona, arhivski i skladišni prostor i sl. S obzirom da sadašnji prostor ne može zadovoljiti potrebe normalnog funkcionisanja i razvoja poštanskog saobraćaja.

Na dan 31. decembra 2023. godine ovi objekti sa pripadajućim zemljištem još uvijek nisu stavljeni u upotrebu i vode se na kontu građevinskih objekata u pripremi u ukupnom iznosu 5.524.595 KM. Kao instrument obezbjeđenja kredita kupljeni objekti su stavljeni pod hipoteku.

Po osnovu potpisanog Reprograma (veza napomena 23 i napomena 24), u korist Ministarstva finansija - Poreska uprava RS, upisane su hipoteke na sljedeće nepokretnosti:

1. nekretnina k.č.br. 3124/1 upisana u zk.ul.br.26 k.o. Bileća-Grad.
2. nekretnina k.č.br. 8/31 upisanoj u zk.ul.br. 1903 ko. SP\_Modriča.
3. poslovni prostor u Brodu, ulica Svetog Save br.50 (3GR-1/1-2)
4. poslovni prostor u Brodu, ulica Svetog Save br.50 (PR-1).

Ulaganja u opremu u 2023. godini iznosi 2.376.164 KM, a najvećim dijelom se odnosi na nabavku računarske opreme, poštanske opreme i namještaja. Po popisu sa 31. decembra 2023. godine rashodovano je opreme u iznosu od 1.049.547 KM nabavne vrijednosti, ispravke 1.007.708 KM, odnosno sadašnje vrijednosti od 41.839 KM. Radi se o opremi koja je dotrajala i neupotrebljiva.

Potraživanja za date avanse u iznosu od 7.461 KM se odnose na dati avans Hidrogradnja Istočno Sarajevo. Za povrat ovog avansa je pokrenut sudski postupak.

Na sredstvima kulture se vode sredstva koja imaju umjetničku vrijednost (slike, tepisi, filatelija) i u toku 2023. godine ova imovina je povećana za 5.986 KM, a odnosi se na povećanje stalne zbirke za novo izdate serije poštanskih maraka u 2023. godini tako da je stanje na ovom sintetičkom kontu sa 31. decembra 2023. godine 573.342 KM.

## 17. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Zalihe materijala	2.728.459	2.241.077
Zalihe robe	61.344	60.635
<i>Ispravka vrijednosti zaliha materijala</i>	<i>(1.662.241)</i>	<i>(1.802.377)</i>
Dati avansi	23.886	27.469
<b>Ukupno zalihe i dati avansi:</b>	<b>1.151.448</b>	<b>526.804</b>

## 18. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kupci u zemlji	9.203.342	7.166.553
<i>Ispravka vrijednosti kupaca u zemlji</i>	<i>(334.697)</i>	<i>(281.062)</i>
<b>Ukupno kupci u zemlji</b>	<b>8.868.645</b>	<b>6.885.491</b>
Kupci u inostranstvu	456.936	19.790
Druga kratkoročna potraživanja	3.242.706	3.332.597
<i>Ispravka vrijednosti kupaca u ino i drugih kratkoročnih potraživanja</i>	<i>(1.859.595)</i>	<i>(1.850.005)</i>
<b>Ukupno kupci u inostranstvu i druga kratkoročna potraživanja</b>	<b>1.840.047</b>	<b>1.502.382</b>
Potraživanja iz specifičnih poslova	7	296
<b>Ukupno kratkoročna potraživanja:</b>	<b>10.708.699</b>	<b>8.388.169</b>

Pregled najvećih kupaca na dan 31. decembra 2023. godine je dat u sljedećoj tabeli:

<b>Pregled najvećih kupaca</b>	<b>31.12.2023. u KM</b>
Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka	1.884.172
Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske	1.450.865
JP BH POŠTA d.o.o. Sarajevo	482.971
MH Elektroprivreda Republike Srpske a.d. Trebinje	464.251
JP PTT Saobraćaja Srbija – Beograd	343.736
Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske	327.295
Poreska Uprava Republike Srpske	290.492
Osnovni sud Banja Luka	203.123
JP Radio Televizija Republike Srpske Banja Luka	198.257
REP. UPRAVA ZA GPP	169.217

Struktura drugih kratkoročnih potraživanja je data u sljedećoj tabeli:

<b>Druga kratkoročna potraživanja</b>	<b>31.12.2023. u KM</b>	<b>31.12.2022. u KM</b>
Potraživanja od zaposlenih	77.946	89.106
Potraživanja od državnih organa – Vlada Republike Srpske	1.000.000	1.166.667
Potraživanje od Fonda za zapošljavanje	81.705	115.617
Potraživanja Fond PIO	209.164	65.419
Potraživanja za više plaćene poreze i doprinose	48.785	48.048
Ostala kratkoročna potraživanja	1.825.106	1.847.740
<b>Ukupno druga kratkoročna potraživanja:</b>	<b>3.242.706</b>	<b>3.332.597</b>

## 19. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

<b>Gotovina i gotovinski ekvivalenti</b>	<b>31.12.2023. u KM</b>	<b>31.12.2022. u KM</b>
Poslovni račun - domaća valuta	527.178	448.529
Poslovni račun - strana valuta	117.948	54.006
Izdvojena sredstva	441.881	358.006
Glavna blagajna	-	242
<b>Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:</b>	<b>1.087.007</b>	<b>860.783</b>

## 20. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja za nefakturisani prihod	2.189.364	1.829.487
Unaprijed plaćeni troškovi	429.072	271.038
<b>Ukupno kratkoročna razgraničenja:</b>	<b>2.618.436</b>	<b>2.100.525</b>

Kratkoročna razgraničenja na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 2.618.436 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 2.100.525 KM) odnose se na razgraničene unaprijed plaćene troškove ogreva, troškove osiguranja, kao i nefakturisane prihode po osnovu međunarodnog i međuoperatorskog obračuna pismonosnih i paketskih pošiljaka za 2023. godinu.

## 21. Kapital

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Akcijski kapital	38.754.233	38.754.233
Zakonske rezerve	581	-
Revalorizacione rezerve	25.942.460	27.064.047
Neraspoređeni dobitak	525.569	538.567
Neto dobitak/(gubitak) tekuće godine	2.434.623	1.727.372
Gubitak iz ranijih godina	-	(2.254.315)
<b>Ukupno kapital:</b>	<b>67.657.466</b>	<b>65.829.904</b>

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 38.754.233 KM i sastoji se od akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti od 1 KM.

Struktura osnovnog kapitala Preduzeća na dan 31. decembra 2023. godine i na dan 31. decembra 2022. godine data je u narednom pregledu:

Osnovni kapital	Broj akcija	Učešće %
Akcijski fond RS a.d. Banja Luka	25.190.566	65,00
Vaučer ponuda	7.750.532	20,00
PREF a.d. Banja Luka	3.875.423	10,00
Fond za restituciju RS a.d. Banja Luka	1.937.712	5,00
<b>Ukupno osnovni kapital:</b>	<b>38.754.233</b>	<b>100,00</b>

## Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve na dan 31. decembra 2023. godine iskazane su u iznosu od 25.942.460 KM (na dan 31. decembra 2022. godine iznos 27.064.047 KM). Neraspoređeni dobitak u 2023. godini u iznosu od 514.526 KM se odnosi na ukidanje revalorizacionih rezervi za iznos obračunate uvećane amortizacije po osnovu izvršene procjene stalnih sredstava.

## 22. Dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije

Dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Rezervisanja po osnovu primanja zaposlenih – MRS 19	653.778	748.274
Rezervisanja razgraničenih primljenih donacija – oprema za mjerenje kvaliteta	69.272	82.750
Ostala rezervisanja i novouknjiženi objekti	728.118	379.619
Rezervisanja za sudske sporove	110.732	145.982
<b>Ukupno dugoročna rezervisanja, razgraničeni prihodi i primljene donacije:</b>	<b>1.561.900</b>	<b>1.356.625</b>

U nastavku je kretanje na rezervisanjima po osnovu primanja zaposlenih – MRS 19 i po osnovu sudskih sporova:

Kretanje na rezervisanjima	Otpremnine i jubilarne nagrade	Sudski sporovi
<b>Stanje na dan 01. januara 2023. godine</b>	<b>748.274</b>	<b>145.982</b>
Rezervisanja u toku godine na teret rashoda (napomena 11)	139.048	-
Smanjenje rezervisanja po osnovu isplata	(233.544)	(35.250)
<b>Stanje na dan 31. decembra 2023. godine</b>	<b>653.778</b>	<b>110.732</b>

## 23. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročni krediti u zemlji – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka (kredit od 3.500.000 KM)	1.697.211	2.846.892
Dugoročni krediti u zemlji – Nova banka a.d. Banja Luka (kredit od 5.000.000 KM i 500.000 KM)	5.403.746	-
<i>Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u zemlji – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka (veza napomena 24)</i>	<i>(1.189.494)</i>	<i>(1.149.681)</i>
<i>Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u zemlji – Nova banka a.d. Banja Luka (veza napomena 24)</i>	<i>(1.159.232)</i>	-
<b>Ukupno obaveze za dugoročne kredite:</b>	<b>4.752.231</b>	<b>1.697.211</b>
Dugoročne obaveze po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava	491.148	1.026.946
<i>Tekuće dospjeće dugoročnih obaveza po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava (veza napomena 24)</i>	<i>(491.148)</i>	<i>(535.798)</i>
<b>Ukupno ostale dugoročne obaveze:</b>	<b>-</b>	<b>491.148</b>
<b>Ukupno dugoročne obaveze:</b>	<b>4.752.231</b>	<b>2.188.359</b>

Preduzeće je 31.05.2022. godine zaključilo Ugovor o dugoročnom kreditu za obrtna sredstva bez valutne klauzule broj NO-162/22 sa Bankom Poštanske Štedionice a.d. Banja Luka, sa fiksnom kamatnom stopom od 3,41% i rokom trajanja od 36 mjeseci.

U svrhu nabavke Sorting centra Nadzorni odbor je Odlukom 1-2325-2/23/1 od 16.08.2023. godine odobrio kreditno zaduženje Preduzeća u iznosu od 5.500.000 KM. Nove banke a.d. Banja Luka odobrila je dva dugoročna kredita, jedan u iznosu 5.000.000 KM sa rokom otplate 60 mjeseci, a drugi u iznosu 500.000 KM sa rokom otplate 36 mjeseci.

Dana 25.11.2019. godine pod brojem 06.05/411-104-4/19 Ministarstvo finansija Republike Srpske izdalo Rješenje o odgodi plaćanja ukupnog poreskog duga po Rješenju Poreske uprave (obračunata kamata na kašnjenje plaćanja poreza i doprinosa na plate i neplaćena komunalna taksa za period 2014-2018. godina) i ovim rješenjem je odobreno Poštama Srpske da ukupan dug u iznosu od 2.678.990 KM sa obračunatom kamatom od 398.261 KM za period od datuma navedenog u Rješenju Poreske uprave RS do konačne otplate duga 25.11.2024. godine plate u 60 rata u mjesečnom iznosu od 51.288 KM.

## 24. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kratkoročni kredit – overdraft – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka	1.464.504	1.377.609
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva za godinu dana – Nova banka a.d. Banja Luka	1.159.232	-
Dio dugoročnih finansijskih obaveza koji za plaćanje dospijeva do godinu dana – Banka poštanske štedionice a.d. Banja Luka	1.189.494	1.149.681
Obaveze po Rješenju Ministarstva finansija, Poreska uprava	491.148	535.798
<b>Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:</b>	<b>4.304.378</b>	<b>3.063.088</b>

## 25. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	242.353	238.212
Dobavljači iz Republike Srpske	4.081.195	2.478.439
Dobavljači iz Federacije BiH	984.981	646.657
Dobavljači iz Brčko Distrikta BiH	12.179	5.858
Dobavljači iz inostranstva	807.004	199.576
Ostale obaveze iz poslovanja	13.032	16.828
<b>Ukupno obaveze iz poslovanja:</b>	<b>6.140.744</b>	<b>3.585.570</b>

## 26. Obaveze za plate i naknade plata

Obaveze za plate i naknade plata	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za doprinose i naknade zarada osim zarada koje se refundiraju	1.767.813	750.798
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	2.890.473	2.463.086
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada	227.889	116.095
Obaveze za ostala neto lična primanja	588.073	739.449
Obaveze za doprinose na ostala lična primanja	10.901	77.436
Obaveze za porez na ostala lična primanja	2.637	28.652
<b>Ukupno obaveze za plate i naknade plata:</b>	<b>5.487.786</b>	<b>4.175.516</b>



U toku izrade Završnog računa za 2023. godinu Pošte Srpske a.d. su izmirile sve obaveze po osnovu neto plate i poreza i dopinosa za 2023. godine.

## 27. Kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja

Kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Kratkoročna razgraničenja za regres	-	905.062
Obračunati rashodi perioda	1.321.270	1.280.885
Razgraničeni prihodi po osnovu potraživanja	-	25.039
Razgraničeni prihodi po osnovu finansiranja zapošljavanja radnika	600	73.200
<b>Ukupno kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja:</b>	<b>1.321.870</b>	<b>2.284.186</b>

Kratkoročna razgraničenja i kratkoročna rezervisanja na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 1.321.870 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 2.284.186 KM) najvećim dijelom se odnose na obračunate troškove za 2023. godinu za koje još uvijek nisu pristigle fakture.

## 28. Vanbilansna evidencija

Vanbilansna pozicija na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 40.860.113 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 26.370.587 KM) obuhvata evidencije zaliha poštanskih maraka i filatelije, kartice dopune Mobis-a, robu koja je predmet posredovanja, lutrije i telekard kartice u depou, transakcione račune preko kojih Pošte vrše usluge za druga pravna lica, primljene i izdate garancije i mjenice, evidencija imovine date pod hipoteku za reprogram poreskih obaveza, konta za praćenje štampe obrazaca u dokumentacionom centru, date hipoteke i slično.

## 29. Upravljanje finansijskim rizicima

### Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Preduzeća je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Preduzeća u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Preduzeće ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

### Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Preduzeća. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Preduzeće nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca, koji su u najvećem dijelu budžetski korisnici, javni fondovi i opštine.

## Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se definiše kao opasnost od neusklađenosti dospijuća sredstava i obaveza po izvorima što za posljedicu može imati teškoće s likvidnošću. Na dan 31. decembra 2023. godine, kratkoročne obaveze Preduzeća su 17.504.193 KM, dok su tekuća sredstva iskazana u iznosu od 15.570.682 KM, što ukazuje na činjenicu da su kratkoročne obaveze veće od tekućih sredstava za 1.933.511 KM (na dan 31. decembra 2022. godine kratkoročne obaveze veće od tekućih sredstava za 1.412.940 KM).

## Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Preduzeća da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Preduzeća analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

<b>Upravljanje rizikom kapitala</b>	<b>31.12.2023. u KM</b>	<b>31.12.2022. u KM</b>
Ukupna zaduženost	9.056.609	5.251.447
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(1.087.007)	(860.783)
Neto zaduženost	7.969.602	4.390.664
Kapital	67.657.466	65.829.904
Ukupan kapital	75.627.068	70.220.568
<b>Pokazatelj zaduženosti</b>	<b>10,54%</b>	<b>6,25%</b>

## 30. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Prema podacima dobijenim od Oblasti za pravne poslove Pošta Srpske, na dan 31. decembra 2023. godine, Preduzeće nema zaključenih ugovora, odnosno transakcija sa povezanim licima, koje bi dovele do sukoba interesa i onemogućile normalno poslovanje Preduzeća, a u skladu sa internim aktima Preduzeća.

## 31. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Prema Izjavi Uprave, Preduzeće u toku 2023. godine nije imalo kontrolu Poreske uprave i UIO.

## **32. Događaji nakon datuma izvještavanja**

Nakon 31. decembra 2023. godine, prema izjavama Uprave ne postoje događaji koji mogu uticati na finansijske izvještaje i izmjene istih.

## **33. Sudski sporovi**

Prema Izjavi Oblasti za pravne, opšte i poslove ljudskih resursa Preduzeća, na dan 31. decembra 2023. godine protiv Preduzeća se vodi ukupno 18 sudskih sporovi sa ukupnom vrijednosti od 1.744.991 KM (bez kamate).

Nakon izvršene analize sudskih sporova koji se vode po tužbama trećih lica protiv Preduzeća, procjena rukovodstva je da su rezervisanje po osnovu sudskih sporova u ukupnom iznosu od 110.732 KM dovoljna i odražavaju najbolju procjenu (napomena 22).

Na dan 31. decembra 2023. godine, Preduzeće se pojavljuje kao tužilac u 362 sudska spora sa ukupnom procijenjenom vrijednosti od 2.534.255 KM.

## **34. Usaglašavanje potraživanja i obaveza**

Preduzeće je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

---

Odgovorno lice